

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Lūgumrakstu komiteja

2011/2069(INI)

13.7.2012

ATZINUMS

Sniegusi Lūgumrakstu komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā 2010. un 2011. gadā
(2011/2069(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Adina-Ioana Vălean*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Lūgumrakstu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tiesību un iekšlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā Komisijas 2011. gada ziņojumu par ES Pamattiesību hartas piemērošanu (COM(2012)0169(galīgā redakcija));
- ņemot vērā Parlamenta 2010. gada ziņojumu par ES pilsonību „Likvidējot šķēršļus ES pilsoņu tiesību īstenošanai”¹;
- tā kā gandrīz trešdaļa no Parlamenta saņemtajiem lūgumrakstiem attiecas uz hartā paredzēto pamattiesību iespējamiem pārkāpumiem,

Vispārīgi

1. šajā saistībā atkārtoti, ka ES un tās iestādēm ir pienākums un atbildība ievērot, garantēt, aizsargāt un veicināt Eiropas Savienībā pamattiesības, pilsoniskās brīvības un Eiropas principus un vērtības, kas neatņemami pieder Eiropas pilsoņiem, pamatojoties uz hartu un LES 2., 6., 7. un 9.-12. pantu, jo īpaši gadījumos, kad šīs tiesības un brīvības nav efektīvi un pienācīgi garantētas valsts līmenī; uzstāja, ka hartas 51. pants nebūtu jāizmanto, lai mazinātu hartas un tās piemērošanas nozīmi, un uzsver, ka šis pants neatceļ ES iestāžu nozīmi un pilnvaras attiecībā uz Eiropas pamatvērtību — kā cilvēka cieņas un brīvības ievērošana — un demokrātijas, tiesiskuma, labas pārvaldības, miera, pilsoniskuma, dzimumu līdztiesības un nediskriminācijas principi aizsargāšanu, aizstāvēšanu un veicināšanu;
2. atgādina par Parlamenta pienākumu un atbildību Eiropas pilsoņu un iedzīvotāju priekšā aizsargāt un veicināt viņu intereses. atgādina Šī saikne starp Parlamentu un pilsoņiem rod izpausmi Līguma 227. pantā paredzētajā lūgumrakstu procedūrā, kas nosaka pienākumu vajadzības gadījumā un pamatojoties uz katras lietas faktiem rast ārpusstiesības tiesību aizsardzības līdzekli lūgumrakstu iesniedzējiem, lai palīdzētu pilsoņiem īstenot savas pamattiesības un pilsoniskās brīvības un lai nodrošinātu hartā un Līgumos paredzēto vērtību un principu pienācīgu piemērošanu Eiropas Savienībā un katrā atsevišķā dalībvalstī;
3. aicina dalībvalstis izpildīt savus pienākumus aizsargāt savu pilsoņu pamattiesības un pilsoniskās brīvības, grozīt vai atcelt nosacījumus, kas ierobežo pilsoņu pamattiesības, un mudina dalībvalstis ievērot saistības, ko tās uzņēmas saskaņā ar Lisabonas līguma noteikumiem², kuri paredz ES parakstīt un ratificēt Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, tādējādi novēršot tiesiskās aizsardzības nepilnības, piešķirot Eiropas pilsoņiem tādas pašas tiesības attiecībā pret Savienības darbībām, kādas tiem pašreiz piešķirtas attiecībā pret Savienības dalībvalstīm; šajā saistībā atgādina, ka ir nepieciešama skaidra informācija attiecībā uz konvencijas apmēru un piemērojamību attiecībā pret hartu, lai novērstu neskaidrības pilsoņu starpā par to, pie kā vērsties gadījumā, kad varētu būt pārkāptas

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0120.

² LES 6. panta 2. punkts.

pamattiesības;

4. uzsver ciešo saikni starp tiesībām, ko sniedz ES pilsonība, un tiesībām, kas iekļautas Pamattiesību hartā, kura piemērojama visām personām ES teritorijā;

Konkrēti jautājumi

5. aicina Padomi ievērot tās saistības attiecībā uz pamattiesībām, steidzami novērst šķēršļus attiecībā uz Komisijas 2008. gada 2. jūlija priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no personas dzimuma, reliģijas, kultūras, valodas, izglītības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas; šajā saistībā uzsver visneaizsargātāko personu grupu tiesības, ar to domājot bērnus, jo īpaši attiecībā uz viņu personīgo integritāti un saistībā ar pārrobežu strīdiem par aprūpes tiesībām un vecāku tikšanās tiesībām, personas ar invaliditāti, ka arī vecākus cilvēkus un etniskās minoritātes;
6. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka tiek efektīvi īstenota direktīva par vienādu attieksmi pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības¹, kā arī attiecīgie tiesību akti par vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm²;
7. pauž nožēlu par minoritāšu diskriminācijas gadījumiem, norāda uz principu, ka cilvēka cieņa ir neaizskarama, un aicina Padomi efektīvi un atbilstīgi rīkoties, lai atbalstītu Savienības vērtības attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras nepienācīgi pilda savus Līgumā paredzētos pienākumus saistībā ar šiem jautājumiem;
8. vērš uzmanību uz plašsaziņas līdzekļu brīvības ierobežojumiem, ko regulāri atspoguļo saņemtie lūgumraksti, un aicina Komisiju uzticēt Pamattiesību aģentūrai (*FRA*) uzraudzīt un izpētīt tiesību aktus šajā jomā, lai nodrošinātu kopēju standartu piemērošanu attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu plurālismu un brīvību, kā arī uzraudzīt situāciju attiecībā uz demokrātiju un pamattiesībām dalībvalstīs, par konstatēto ik gadus sniedzot pārskatu; tādēļ pieprasa, lai šo uzdevumu veikšanai *FRA* tiktu atvēlēts pienācīgs finansējums; atzinīgi vērtē Parlamenta patstāvīgo ziņojumu par plašsaziņas līdzekļu brīvības standartu noteikšanu visā ES, kā rezultātā varētu tikt pārskatīti ES tiesību akti, un ierosina apvienot *FRA* un Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu, vai radīt tiesisko regulējumu šo abu aģentūru ciešai sadarbībai un koordinācijai, lai efektīvi cīnītos pret to tiesību pārkāpšanu, kuras ir garantētas Pamattiesību hartā;
9. aicina Komisiju steidzami nodrošināt, lai dalībvalstis transponē un pareizi piemēro Direktīvu 2004/38/EK par pilsoņu tiesībām brīvi pārvietoties, ņemot vērā bieži saņemtos lūgumrakstus par šāda veida problēmām;
10. atgādina, ka sociālā nodrošinājuma pabalstu, pensiju, veselības aprūpes pabalstu pārvedamība un profesionālās kvalifikācijas atzīšana ir svarīgas tiesības, kas varētu nodrošina pilsoņiem iespēju pilnībā izmantot savas pamattiesības, tostarp pamatojoties uz

¹ Direktīva 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības;

² Direktīva 2004/113/EK, ar kuru īsteno principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm, attiecībā uz pieeju precēm un pakalpojumiem, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu; Direktīva 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos.

iekšējā tirgus izveides pabeigšanu, taču norāda, ka daudzi pilsoņi joprojām saskaras ar problēmām, aizstāvot savas tiesības; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt šo tiesību pienācīgu ievērošanu, piemērošanu un attīstīšanu;

11. uzsver, ka Komisijas kā Līgumu noteikumu izpildes uzraudzītājas nozīme neaprobežojas ar pienākumu nodrošināt, lai dalībvalstis transponē tiesību aktus, bet attiecas arī uz tiesību aktu pienācīgu un pareizu piemērošanu, jo īpaši attiecībā uz pilsoņu pamattiesību aizsargāšanu; norāda uz juridisko vakuumu attiecībā uz tiesu iestāžu pieejamību pilsoņiem gadījumos, kad dalībvalstis nav transponējušas vai ir novēloti transponējušas tos tiesību aktus, kas tieši attiecas uz viņiem;
12. ierosina Komisijas gada ziņojumā par cilvēktiesībām iekļaut vērtējumu par situāciju dalībvalstīs; nāk klajā ar priekšlikumu Parlamentam rīkot ikgadēju konferenci, ko kopīgi vadītu tā Pilsonisko brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja un Līgumrakstu komiteja, piedaloties pilsoniskajai sabiedrībai un citām šajā jomā ieinteresētajām personām;
13. atzinīgi vērtē Komisijas politiku, nodrošinot pilsoņiem konkrētu informāciju par viņu tiesībām un pieejamajiem tiesiskās palīdzības līdzekļiem viņu pamattiesību pārkāpumu gadījumā, norādot, ka lielāka konsistence un koordinācija Komisijas dažādo komunikācijas instrumentu darbā un publiskošanā būs izšķiroši svarīga, lai šo informāciju padarītu pieejamāku iedzīvotājiem; vienlaicīgi uzsver faktu, ka tas neatbrīvo Komisiju no tās pienākuma analizēt pilsoņu sūdzības ne tikai saistībā ar iespējamiem ES un dalībvalstu izdarītajiem pamattiesību pārkāpumiem, piemērojot ES tiesības, bet arī saistībā ar regulāriem pārkāpumiem pamattiesību aizsardzības īstenošanā dalībvalstīs; aicina Komisiju ievērot savu lomu Eiropas tiesību sistēmas, kuras pamatā ir demokrātija un pamattiesības, aizstāvēšanā un informēt par šādām situācijām attiecīgās dalībvalstīs; uzskata, ka Eiropas Parlamentam, kam ir daudz plašāka politiskā darbības joma, būtu skaidri jānorāda visiem ES pilsoņiem un iedzīvotājiem tā īstenotās darbības viņu pamattiesību garantēšanā un aizstāvēšanā;
14. aicina Komisiju pārskatīt regulu, ar ko izveido Pamattiesību aģentūru, lai stiprinātu aģentūras pilnvaras un neatkarību;

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	12.7.2012
Galīgais balsojums	+: 21 -: 0 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Margrete Auken, Victor Boșținaru, Philippe Boulland, Giles Chichester, Nikolaos Chountis, Iliana Malinova Iotova, Carlos José Iturgaiz Angulo, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Chrysoula Paliadeli, Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Zoltán Bagó, Birgit Collin-Langen, Axel Voss
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ioan Enciu, Petru Constantin Luhan, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Franck Proust, Renate Sommer, Hermann Winkler